Opasnosti na putu samoizgradnje

Poticanje na uzdržavanje od uznemiravanja

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Blago onome čija je unutrašnjost ispravna, a vanjština lijepa i koji je svoje zlo udaljio od ljudi!“[1]
[Onaj ko obilato daje ono što je dobro, a zadrži svoje zlo je istinski vladar.[2

Pokuđenost raznih vrsta uznemiravanja

(A – Zastrašivanje (ihafa

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Dovoljno je od zla čovjeku muslimanu da zastraši svoga brata muslimana.“[3]
Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Ne zastrašujte muslimana jer je zastrašivanje muslimana [zaista veliko nasilje!“[4

B – Pogled koji uznemirava

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Vjerniku nije dopušteno da pokaže na svoga brata pogledom koji će ga uznemiriti.“[5]
Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Onoga ko pogleda nekog vjernika pogledom da bi ga njime [zastrašio Bog će zastrašiti na Dan kada neće biti drugog hlada, osim Njegova.“[6

C – Uznemiravajuća šala

U zbirci Musned Ibn Hanbela se prenosi od Abdurrahmana ibn Ebi Lejla: „Drugovi Allahova Poslanika, s.a.v.a., su mi kazivali kako su se našli sa Allahovim Poslanikom, s.a.v.a., na jednom pohodu pa je jedan od njih zaspao i neko je prišao i uzeo njegove strijele. Kada se ovaj čovjek probudio, jako se uplašio, a prisutni su se smijali. Poslanik, s.a.v.a., je upitao: 'Zašto se smijete?' Odgovorili su: 'Ništa osobito, samo smo uzeli njegove strijele, a on se jako uplašio.' Tada je Allahov Poslanik, s.a.v.a., rekao: 'Muslimanu nije dopušteno zastrašivati drugog [muslimana.'"[7

C – Čin robovanja koji uznemirava druge

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Nemojte (prilikom klanjanja) jedan drugog glasom nadvisivati, jer će to zaista uznemiriti klanjača!"[8]

U zbirci Sunen Ebu Davuda se prenosi od Abdullaha ibn Busra: „Neki čovjek je prekoračivao preko vratova ljudi dok je Vjerovjesnik, s.a.v.a., na džumi držao hutbu pa mu je Vjerovjesnik, s.a.v.a., rekao: 'Sjedi, već si uznemiravao!'"[9]

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Onome koji odustane od prvog reda za vrijeme namaza bojeći se da će nekoga uznemiriti, Bog će udvostručiti nagradu prvoga safa."[10]

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao Omeru ibn Hattabu: „O Omere, ti si, zaista, jak čovjek pa se nemoj s drugima tiskati oko Hadžerul-esveda, kako ne bi naštetio slabima; ako nađeš prazan prostor, dotakni ga, u suprotnom, okreni se prema njemu i izgovori: La ilahe illallahu! i Allahu [ekberu!"[11

Najopasnije vrste uznemiravanja

A – Uznemiravanje Poslanikove porodice, mir s njima

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Kad stanem na Mjestu hvale dostojnom (Mekam Mahmud) zauzimaću se za počinioce velikih grijeha iz moje zajednice pa će Bog primiti moje zauzimanje za njih. Boga mi, neću se zauzimati za onoga koji je uznemirio moje potomke!"[12]

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Onaj ko je uznemirio Alija, uznemirio je mene!"[13]

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao o pravu hazreti Fatime, mir s njom: „Moja je kćerka dio mene, u meni izaziva zabrinutost ono što u njoj zabrinutost budi i mene uznemirava ono što nju [uznemirava.“[14

B – Uznemiravanje borca na Božijem putu

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Čuvajte se uznemiravanja boraca jer njih Bog brani kao što brani poslanike i uslišava njihovo moljenje kao što uslišava moljenje poslanika.“[15]
Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Onaj ko je uznemirio borca na Božijem putu, mene je uznemirio, a ko je mene uznemirio, njemu je Bog zabranio Džennet i njegovo boravište je vatra [džehennemska.“[16

C – Uznemiravanje muslimana

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Onaj ko uznemiri vjernika, makar i dijelom riječi, doći će na Dan stajanja a između očiju će mu pisati: 'Gubitnik milosti Božije' i biće kao onaj ko je srušio Kabu i Hram u Jerusalimu i pogubio deset hiljada meleka.“[17]
Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Onaj ko je uznemirio muslimana, mene je uznemirio, a onaj [ko je uznemirio mene, uznemirio je Boga.“[18

D – Uznemiravanje roditelja

لاَ تَقُل لَّهُمَا أُفٍّ وَ لاَ تَنْهَرْهُمَا وَ قُل لَّهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا

Ne reci im ni: Uh! – i ne podvikni na njih, i govori im govorom punim poštovanja![19]...
Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Onome ko je bio neposlušan prema roditeljima će biti rečeno: Čini pokornosti koliko želiš, ali Ja tebi sigurno neću oprostiti!“[20]
[Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Proklet je, proklet je onaj ko udari svoga oca ili majku!“[21

E – Uznemiravanje supruga

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Koja god žena uznemiri svoga muža jezikom svojim Bog Svevišnji neće od nje ni pokajanje, ni iskupljenje primiti, a niti dobro od djela njezina sve dok ga ne zadovolji, pa makar danju postila i noću klanjala, robove oslobađala i jurišala na najboljim konjima na Božijem putu. Ona će biti među prvima koji će u Vatri ući, a isto je i s mužem ako [joj on bude nepravdu činio.“[22

F – Uznemiravanje supruge

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Neka znate, zaista Bog Svevišnji i Njegov Poslanik se odriču od onog koji čini štetu ženi sve dok mu ona ne da naknadu kako bi se od njega rastavila.“[23]

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Ja se, zaista, čudim onome koji udari svoju ženu, a on [zaslužuje udaranje više nego ona.“[24

Kazna uznemiravaocu

وَ الَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُواْ فَقَدِ احْتَمَلُواْ بُهْتَانًا وَ إِثْمًا مُّبِينِ

A oni koji vjernike i vjernice vrijeđaju, a oni to ne zaslužuju, tovare na sebe klevetu i pravi grijeh.[25]

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Onome ko susretne svoga brata onim što će mu zlo nanijeti da bi mu zlo nanio Bog će dati zlo na Dan kada Ga on susretne.“[26]

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Svaki uznemiravalac će u Vatru.“[27]

Allahov Poslanik, s.a.v.a., je rekao: „Onaj čijeg jezika se boje ljudi je među stanovnicima [Vatre.“[28

Razmatranje pojma uznemiravanje

Ragib je rekao:

„Uznemiravanje je nanošenje tjelesne ili duševne štete živom biću ili njegovim ovosvjetskim ili onosvjetskim posljedicama.

Najizrazitiji znak islamskog ponašanja je čuvanje prava drugih i izbjegavanje njihovog uznemiravanja. Kolika je važnost takvog postupanja pokazuje činjenica da čovjek ne može postati musliman bez takvog djelovanja. O tome je Allahov Poslanik, s.a.v.a., sasvim jasno poručio: 'Musliman je onaj od čijih ruku i jezika su bezbjedni drugi muslimani.'

Ovakvo određenje čovjeka muslimana pojašnjava da je Zakonodavac propisao da je čuvanje ljudskih prava i izbjegavanje njihovog uznemiravanja prvi uvjet ulaska u islam. Po toj odlici se sljedbenici Njegove vjere nazivaju muslimanima.

U islamskim predajama se jasno naglašava da je uznemiravanje drugih svojstvo podlih i zlobnih pojedinaca, dok onaj ko je musliman ne želi ni mrava uznemiriti, a kamoli nekog drugog.“

Izvor: Muhammedi Rey Šehri, Mudrosti Vjerovjesnika islama 2, Fondacija "Mulla Sadra", Sarajevo, 2012., sa arapskog preveli: Mehmedalija Hadžić i Samed Jelešković

El-Emali li-t-Tusi, str. 539, predaja 1162. [1]

[2] Nesru-d-durr, sv. 1, str. 176.

[3] Tenbihu-l-havatir, sv. 1, str. 39.

[4] Kenzu-l-‘ummal, sv. 16, str. 11, predaja 43709.

[5] Tenbihu-l-havatir, sv. 1, str. 98.

[6] El-Kafi, sv. 2, str. 368, predaja 1.

[7] Musnedu Ibn Hanbel, sv. 9, str. 35, predaja 23126.

[8] El-Mu‘džemu-l-evsat, sv. 3, str. 27, predaja 2362.

[9] Sunenu Ebi Davud, sv. 1, str. 292, predaja 1118.

[10] El-Mu‘džemu-l-evsat, sv. 1, str. 171, predaja 537.

[11] Musnedu Ibn Hanbel, sv. 1, str. 69, predaja 190.

[12] El-Emali li-s-Saduk, str. 370, predaja 462.
[13] Musnedu Ibn Hanbel, sv. 5, str. 405, predaja 15960.
[14] Sahihu Muslim, sv. 4, str. 1902, predaja 93.
[15] Usdu-l-gabe, sv. 1, str. 551, br. 774.
[16] Kenzu-l-'ummal, sv. 4, str. 313, predaja 10663.
[17] Iršadu-l-kulub, str. 76.
[18] El-Mu'džemu-l-evsat, sv. 4, str. 61, predaja 3607.
[19] El-Isra, 23.
[20]Hil'jetu-l-evlija, sv. 10, str. 216.
[21] Kenzu-l-fevaid, sv. 1, str. 150.
[22] El-Fakih, sv. 4, str. 14, predaja 4968.
[23] Sevabu-l-a'mal, str. 338, predaja 1.
[24] Džami'u-l-ahbar, str. 447, predaja 1259.
[25] El-Ahzab, 58.
[26] Sevabu-l-a'mal, str. 182, predaja 1.
[27] Tarihu Bagdad, sv. 11, str. 299.
.[28] El-Fakih, sv. 4, str. 353, predaja 5762